

Větrný mlýn v Hrádku se bude stěhovat a možná opět ožije

DANA HOLUBCOVÁ

HRÁDEK Možná i zachráněné ži-
voty v době války má na svědomí
větrný mlýnek, který zatím stojí v
zahradě jednoho rodinného domu
v Hrádku. Brzy se však bude
stěhovat do parčíku v centru
obce. A pokud se podaří uvést ho
po letech opět do provozu, bude
se na něm opět i mlít obilí.

„Větrný mlýnek si pořídil můj
dědeček Jiří Drong. Pracoval ve
werku na koksově a v roce 1929
společně se svým bratrancem Jo-

sefem Drongem, který dokázal
odborně sestavit složitý mecha-
nismus, mlýnek sestrojili. O rok
později už na něm mleli obilí,“
začala s vyprávěním historie ro-
dinného mlýnku Anna Košutová.

Mlýnek si pak roky vesele mel
obilí nejen pro Drongovy, ale také
pro všechny sousedy v Hrádku.
V době druhé světové války však
dali Němci mlýnek zaplombovat
a zakázali hospodáři ho použí-
vat. Jenže to by nesměli být zdejší
chlapi tak šikovní. Annin dědeček
si s plombou poradil, a ačkoliv ris-
koval, mel obilí pro všechny, kdo
potřebovali, dál. Samozřejmě jen
v noci a tajně. Navíc dokázal mlý-
nek využít i jako dynamo. Díky
němu Drongovi svítily, soustružili
i řezali dřevo. A nejen sami pro
sebe, ale i pro sousedy.

Mlýnek sloužil rodině ještě
dlouhé roky. Dokonce i dcera paní
Anny Kristýna jako malé dítě jed-
la „žarnovku“ mletou právě na
onom mlýnku. V současné době
je jedním z posledních, kdo umí s
mlýnkem nejlépe pracovat, Anni-
na maminka Ludmila Szczotko-
vá. Ačkoliv je jí 91 let, nejen že si
pamatuje veškeré okolnosti vzni-
ku mlýnku, ale dokáže na něm i
mlít. Posledních deset let však už
rodina mlýnek nevyužívá, a tak
nakonec paní Ludmila souhlasila
s tím, že malý rodinný poklad da-
ruje obci.

Mletí mouky patřilo v Hrádku
kdysi k tradičním řemeslům a je
dokázáno, že přímo v obci stály
dokonce dva vodní mlýny.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ...3 ▶

Větrný mlýn se bude stěhovat a možná opět ožije

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY...1 ▶

„Existence vodních mlýnů
v Hrádku je historicky podložena.
Nakonec díky Olze tu mělo provo-
zování mlynářského řemesla dob-
ré podmínky,“ podotkl starosta
Robert Borski. A protože podle
něho není na škodu připomínat
si i dnes téměř zapomenutá ře-
mesla našich předků, rozhodl se
požádat majitele o to, aby se mlý-
nek mohl stát jednou z dalších
půvabných atrakcí obce. Věc se
podařila a nyní se chystá pro his-
torický turbínový větrný mlýnek
místo v oblíbeném parčíku přímo
v centru Hrádku.

Zdejší lidé se možná nad exis-
tencí větrného mlýnku nijak ne-
pozastaví. Jen si vzpomenu, že
přece měli kdysi doma také tako-
vý. Jenže tento region je více méně
raritou. A za vším jsou zruční zá-
mečníci z hutí, kteří byli schopní
si sestrotit mlýnek tzv. na koleně.

„Větrné mlýny s turbínou se
vyskytují v rámci České republiky
pouze v oblasti mezi Ostravou,
Frýdkem-Místkem a Českým Tě-
šínem. To znamená v kraji, kde
začátkem dvacátého století byla

většina obyvatel zaměstnána v
dolech či hutích a navíc měla i
menší zemědělské hospodářství,“
vysvětlil znalec problematiky
větrných mlýnů Karel Mlýnek.
„Tito tzv. kovozemědělci bydleli

převážně v samostatných used-
lostech obklopených jejich poli o
rozloze od jednoho do tří hekta-
rů. Vlastní hospodářství, kde pra-
covaly převážně ženy a děti, jim
zajišťovalo potravinovou sobě-
stačnost. Zemědělská produkce a
chov zvířat obvykle postačovaly
na obživu početné rodiny,“ dodal
Mlýnek.

Každá usedlost původně vlast-
nila na šrotování obilí ruční rotač-
ní mlýnek. Práce na něm je však
velmi namáhavá, a tak si koncem
devatenáctého století ti movitější
domkáři nechávali pro potřebu
svého hospodářství stavět malé
větrné mlýny s turbínou. Jenže
s počátkem první světové války,
kdy se tovární výroba soustředila
na válečné potřeby a nastal nedo-
statek mouky, se zaměřily drobné
kovářské dílny na výrobu kopií
větrných mlýnků. Více na www.vetrnemlynky.cz.

Tak vypadá původní mlýnek...

... a tady bude brzy stát. Foto: dk